
REFERAT RÅDSMØDE 19. SEPTEMBER 2016

Til stede: Morten Grønbæk (formand og mødeleder), Bente Klarlund Pedersen (næstformand), Ewa Ross, Henriette Svarre Nielsen, Inge Tetens, Jette Jul Bruun, Merete Nordentoft, Naja Hulvej Rod, Karen Wistoft, Kristian Overgaard, Anelli Sandbæk, Kjeld Hermansen, Jørgen Vestbo og Geert Egger (ekstern konsulent)

Afbud: Dorte Gyrd-Hansen, Pernille Due og Christian Mølgaard

Fra sekretariatet: Vibeke Pors Sagen (referent), Kirstine Krogholm, Penille Bendtsen og Peter Aagaard.

1. Velkomst og siden sidst ved Morten Grønbæk

Udskiftning i Vidensrådet

- Jørgen Vestbo er udpeget som nyt medlem af Vidensråd for Forebyggelse (pr. 1. marts 2016). Jørgen er professor i Lungemedicin ved Centre for Respiratory Medicine & Allergy, University of Manchester og overlæge ved North West Lung Centre, University Hospital South Manchester NHS Foundation Trust i Manchester. Han skal blandt andet være arbejdsgruppeformand på en kommende rapport om unge og rygeforebyggelse.
- Peter Aagaard fratræder som sekretariatschef i Vidensråd for Forebyggelse pr. 23. september og bliver nu chefkonsulent på Statens Institut for Folkesund i projektet "ABC for mental sundhed".
- Pernille Bendtsen bliver ny konstitueret sekretariatschef i Vidensrådet i foreløbig 6 måneder med opstart 10. oktober. Pernille har forsket på SIF siden 2008. Hun har en kandidat i Folkesundhedsvidenskab og Samfundsvidenskab, har blandt andet skrevet ph.d. om unge og alkohol og været projektleder på forskningsprogrammet børn og unges sundhed og trivsel.

Status på igangværende projekter og aktiviteter

- Det overvejes at gøre social ulighed til særligt indsatsområde i Vidensrådets strategi. Morten Grønbæk og Peter Aagaard har i samarbejde med Lægeforeningens chefkonsulent for Public Affairs, Allan Wessel, undersøgt mulighederne for at søge om satspuljemidler, og arbejder nu på en projektbeskrivelse målrettet puljen for social ulighed. Jette Jul Bruun har tilkendegivet, at hun gerne vil hjælpe med udformningen af projektbeskrivelsen.
- Nordea-fonden har bevilget 950.000 kroner til et projekt om 'Børn og unges mad- og måltidsvaner'. Det er lykkedes at finde et fokus på emnet, som Vidensrådet finder vigtigt, og som også matcher de ambitioner Nordea-fonden har for at fremme sundheden gennem

mad- og måltidsoplevelser.

- Orientering fra arbejdsgrupperne:
  - *Børn og unges mad- og måltidsvaner*: Inge Tetens er arbejdsgruppeformand. Det er projektets målsætning at skabe overblik over udviklingen i børn og unges mad- og måltidsvaner. Derudover skal projektet beskrive, hvilken betydning børn og unges mad- og måltidsvaner har for deres vaner senere i livet (tracking). På baggrund heraf skal der skabes klarhed over hvilke forebyggende strategier og sundhedsfremmende indsatser, der kan forbedre madkulturen blandt børn og unge.
  - *Rygeforebyggelse blandt børn og unge*: Projektet er støttet af TrygFonden og Jørgen Vestbo er arbejdsgruppeformand. Foreløbig har Charlotta Pisinger (Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Glostrup) og Lotus Sofie Bast (SIF) sagt ja til at sidde i arbejdsgruppen, og i øjeblikket diskuteres mulige øvrige arbejdsgruppemedlemmer.
  - *Alkoholforebyggelse blandt børn og unge*: Pernille Bendtsen overtager rollen som projektleder fra Peter Aagaard. Janne Tolstrup er arbejdsgruppeformand. Vidensrådet er i dialog med Undervisningsministeriet om en mulig finansiering af projektet, og der arbejdes på en projektskitse. Ministeriet støtter primært projekter med fokus på trivsel, læring og frafald på ungdomsuddannelser.
  - *Fremme af flygtningebørns sundhed*: Da projektet forventes fortsat at være højaktuelt i en lang periode fremadrettet, er det sat på stand by indtil sekretariatet igen er fuldt bemandet. Morten Sodemann har givet input til mulige vinkler på projektet, og Henriette Svarre oplyser, at Ole Kirks fond sætter fokus på emnet og kan være en mulig samarbejdspartner.

2. Orientering fra Sundhedsstyrelsen ved Jette Jul Bruun

- Før sommer afleverede SST et fagligt oplæg til Kræftplan IV med særligt fokus på tobak med anbefalinger til strukturelle ændringer. SST glæder sig over, at dele af oplægget er taget med i det politiske oplæg til Kræftplan IV, hvor særligt tobakken spiller en stor rolle, om end SST kunne have ønsket sig flere politiske tiltag på forebyggelsesområdet.
- I september udgav SST i samarbejde med SIF en ny risikofaktorrapport lignende den, man udgav for 10 år siden. Knud Juel har været ankermand på rapporten, som har opnået stor dækning i pressen og stor efterspørgsel i de faglige miljøer.

REFERAT RÅDSMØDE 19. SEPTEMBER 2016

- Det særlige fokus på børn og unge fortsætter også hos Sundhedsstyrelsen. I den sammenhæng roser Jette Bruun den rapport, som Alkohol & Samfund udgav for nyligt <http://hope.dk/ftp-lager/filesalkohologsamfund/tryksager/Gymnasierapport2016.pdf>, som konkluderer, at mange gymnasier i undersøgelsen fungerer som party providers på linje med diskoteker.
- Nordisk Sundhedskonference, som SST hvert år arrangerer i samarbejde med sundhedsmyndighederne i Norge, Sverige, Island og Finland vil i august 2017 blive afholdt i Aalborg. Sundhedsstyrelsen har åbnet op for indsendelse af abstracts og idéer til abstracts modtages gerne. Læs mere her: www.nordiskfolkesundhedskonference.dk

3. Revision af Vidensrådets strategi ved Gert Egger og alle

Siden den nuværende strategi blev vedtaget, har det været planen at revidere denne, når vi var omkring halvvejs i perioden 2015-2017. Derfor havde vi inviteret Gert Egger (ekstern konsulent) til at facilitere en midtvejsevaluering af Vidensrådets strategi. Geert var også med under udarbejdelsen af den eksisterende strategi og har således kendskab til denne. Morten Grønbæk præsenterede Vidensrådets nuværende strategi og hvordan vi har arbejdet med denne, siden den blev vedtaget primo 2015.

Gert Egger indledte processen med at fremlægge sine kommentarer og synspunkter ift. den nuværende strategi.

Rådsmedlemmerne drøftede og kom med input til justeringer og tilføjelser til strategien. Disse input vil blive bearbejdet yderligere med formandskabet og en revideret version af strategien sendes til godkendelse blandt rådsmedlemmerne efterfølgende.

4. Præsentation af konklusioner og anbefalinger fra kommende rapport om 'Forebyggelse af nedsat frugtbarhed' ved Henriette Svarre Nielsen

- Ved lanceringen af rapporten afholdes en eftermiddagskonference i DGI-byen d. 15 november 2016. Mere information herom følger.
- Danmarks Radio's "Sundhedsmagasinet" vil bruge rapporten som underlag til et program om nedsat frugtbarhed på lanceringsdagen.
- Høringsrunden er forlænget grundet mange input, som skal diskuteres i arbejdsgruppen, særligt Sundhedsstyrelsen har mange input.
- Torsdag den 22. september er gruppen dog færdige med de endelige råd og anbefalinger. Rådene gives på individniveau, til behandlere og til samfundet. Der arbejdes på at målrette rådene på individniveau til henholdsvis den brede befolkning og særligt udvalgte grupper.

5. Drøftelser og input til projekt om vigtige risikofaktorer for kræft og hjertekarsygdom ved Morten Grønbæk

- På baggrund af bevillingen fra Kræftens Bekæmpelse er der et ønske om at udarbejde en oversigt over risikofaktorer for udviklingen af de forskellige kræftformer. Det er oplagt at inddrage risikofaktorer for andre sygdomme også. Det er ikke projektets formål at komme med råd og anbefalinger. VFF ønsker at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af rådsmedlemmer, der skal uddybe dette projekt nærmere og afdække realiserbarhed, konkretisere indhold mv.
- Anneli Sandbæk, Merete Nordentoft og Naja Hulvej Rod vil gerne deltage i arbejdsgruppen. Ewa Roos er også interesseret i at deltage, hvis projektet omfatter multimobilitet.

6. Drøftelse af aktuelle emner ved alle rådsmedlemmer

- Ewa Ross gør opmærksom på et debatindlæg af sundhedsøkonom Kjeld Møller Pedersen i Dagens Medicin, <http://dagensmedicin.dk/sundhedsoekonom-vi-skal-ikke-prioritere-paa-baggrund-ny-rapport/>, som handler om, at vi ikke bør lytte til risikofaktorer i forebyggelsen af blandt andet fysisk inaktivitet, fordi vi ikke har nogle effektive værktøjer til at bekæmpe dem med. Ewa Roos foreslår en replik i Dagens Medicin.
- Merete Nordentoft foreslår et debatindlæg om hash, som igen fremhæver Vidensrådets konklusioner i Cannabis-rapporten. Vidensrådet skal ikke tage stilling til legalisering af hash, men opfordre til større fokus på forebyggelse af hashrygning i debatten.

→ Vibeke Pors Sagen tager kontakt til Ewa og Merete, samt Bente Klarlund og Morten Grønbæk for at diskutere mulighederne for at give Vidensrådets holdninger til kende.